12 AUG. 2025

25ink07451

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Gemeente Borne
t.a.v. burgemeester Pierik
Postbus 200
7620 AE Borne

DG Openbaar Bestuur & Democr Rechtsstaat
DGOBDR-D&B-Democratie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon
F.S. Knipschild
(Senior) Beleidsmedewerker

felix.knipschild@minbzk.nl

Onze referentie
2025-0000473185

Datum 6 augustus 2025
Betreft Uitnodiging voor deelname aan het vervolg van het experiment met het nieuwe stembiljet bij de gemeenteraadsverkiezingen

Geachte heer Pierik,

In 2024 heeft uw gemeente tijdens de verkiezing voor het Europees Parlement deelgenomen aan een experiment met een nieuw stembiljet. Na een eerste positieve evaluatie is besloten om door te experimenteren met het nieuwe stembiljet bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2026. Doel daarvan is verder te onderzoeken hoe het nieuwe stembiljet door de kiezer wordt ontvangen.

Het volgende experiment zou naar verwachting plaatsvinden tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in 2026. Door tussenkomst van de verkiezing voor de Tweede Kamer op 29 oktober 2025 vindt het tweede experiment met het nieuwe stembiljet al eerder plaats. Dit laat onverlet het besluit van de minister van BZK dat er ook tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 geëxperimenteerd zal worden met het nieuwe stembiljet.

De gemeenteraad van Borne heeft op 27 mei 2025 ingestemd met deelname aan het vervolgexperiment bij een eerstvolgende verkiezing, tenzij het verkiezingen voor de gemeenteraad betreft. Graag nodig ik u uit om ook voor de aankomende gemeenteraadverkiezingen in te stemmen met deelname aan het experiment met het nieuwe stembiljet. Kiezers in uw gemeente hebben dan twee keer gestemd met het nieuwe stembiljet en zijn daardoor al verder gewend geraakt aan het nieuwe stembiljet. Graag benadruk ik hierbij het belang voor de kiezers in uw gemeente om met hetzelfde stembiljet te blijven stemmen en het belang om ook bij gemeenteraadsverkiezingen ervaring op te doen met dit stembiljet.

Het Tijdelijke experimentenbesluit nieuwe stembiljetten bepaalt dat voor ieder experiment met het nieuwe stembiljet de deelnemende gemeenteraden aangewezen moeten worden. Aan deze aanwijzing dient een besluit van de betreffende gemeenteraad ten grondslag te liggen. Voor deelname aan het experiment bij de aankomende gemeenteraadsverkiezingen dient dit besluit daarom opnieuw genomen te worden.

Indien uw gemeente besluit deel te nemen aan het experiment, verzoek ik u om een positief besluit van de gemeenteraad aan het ministerie van BZK te doen toekomen. Het volstaat om een afschrift van het besluit per e-mail aan de projectleider nieuwe stembiljetten te sturen. Het e-mailadres is bekend bij de projectleider verkiezingen van uw gemeente.

DG Openbaar Bestuur & Democr Rechtsstaat
DGOBDR-D&B-Democratie

Onze referentie
2025-0000473185

Wat deelname voor uw gemeente betekent.
Deelnemen betekent dat alle kiezers in uw gemeente zullen stemmen met het nieuwe stembiljet, zoals dat ook het geval was bij het eerste experiment. Het stembiljet waarmee wordt geëxperimenteerd is nagenoeg hetzelfde als bij het eerste experiment. De kiezer kleurt op het stembiljet *twee* vakjes rood: één vakje voor de partij en één vakje voor een kandidaat van die partij. Daarnaast vindt tijdens de verkiezing in uw gemeente weer onderzoek plaats onder kiezers, stembureauleden en verkiezingsteams. Met behulp van de onderzoeksresultaten wordt het nieuwe stembiljet opnieuw geëvalueerd.

Ervaringen en evaluatie.
Eén van belangrijkste resultaten van het eerste experiment is dat kiezers goed uit de voeten konden met het nieuwe stembiljet. Zowel kiezers, stembureauleden als ambtenaren uit de experimenteergemeenten waren zeer positief. Het nieuwe stembiljet is eenvoudiger in gebruik en sneller te tellen. Ook zijn er met het nieuwe stembiljet relatief meer voorkeursstemmen uitgebracht. Maar ook bleek uit de evaluatie dat er meer ongeldige stemmen zijn uitgebracht in de experimenteergemeenten. Daarom wordt op basis van de evaluatie onder meer de communicatie en voorlichting aangescherpt en wordt de stembureau-instructie gewijzigd, met als doel om onder meer het aandeel ongeldige stemmen te verminderen. De resultaten worden na de verkiezing voor de Tweede Kamer geëvalueerd en de communicatie en voorlichting worden verder geoptimaliseerd in de voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen.

Vragen en toelichting.
Voor nadere informatie over het nieuwe stembiljet, het experiment, wat er van uw gemeente verwacht wordt en hoe het ministerie van BZK daarbij ondersteunt verwijs ik u naar de projectleider verkiezingen binnen uw gemeente. Ook zijn mijn ambtenaren wederom beschikbaar om nadere toelichting te geven aan u of aan de gemeenteraad.

Hoogachtend,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Ellen van Doorne
Directeuyr Democratie en Bestuur